

knyttedes i Reglen til Tilladelseerne den Betingelse, at Gieren strax og uden noget Be-derlag skulde nedrive Bygningen og ryddelig-gjøre Pladsen, „naar det af Militair-etaten forlanges“, uden at Noget til-søies om, at det skal være til Fæstningens Forsvar eller nye Værkers Anlæg. Ved væ-sentligere Bygningsarbejder forlangtes thinglæst et Revers, indeholdende denne Forpligtelse.

Undersøger man, hvorledes og med hvilken Gjemmel Ingenieurcorpset er kommet til at forandre den tidligere anvendte Formular for Bygningsreverserne — en Forandring, paa hvilken der nu støttes Paastande af meget ind-gribende reel Betydning for Gierne — føres man tilbage til en Correspondance, som et Par Aar efter Loven af 6te Januar 1852 er ført mellem Corpset og Krigsmini-steriet. Under 8de Mai 1854 (see Bilag 2) tilskrev Ingenieurcorpset Krigsministeriet, at det, for at undgaae idelige Klager over Be-gunstigelser og Forurettelser af den Enkelte, vilde være hensigtsmæssigt at etablere nogle Principer, der indtil videre saavidt muligt skulde følges ved Meddelelsen af Tilladelse til at opføre nye Bygninger indenfor Demarcations-linien, dog ikke saaledes, som om disse Prin-ciper skulde for Grundeterne medføre en juridi-sk Berettigelse, thi i juridisk Henseende har Militair-Etaten Ret til at nægte ethvert Byg-ningsforetagende, som ikke er en simpel Repa-ration, og denne Rettighed bør i ingen Hen-seende opgives eller indskrænkes; de omhand-lete Principer vilde derfor etheller være at offentliggjøre. Corpset finder endnu, ligesom i 1850, at der, udenfor Gjenopbyggelser i Ild-branchestilfælde, slet ikke bør gives Tilladelse til Opførelsen af nye Beboelsesbygninger, og lige-saa lidt bør man indrømme nogen Dindan-nelse af Udhus ell. desl. til Baaningshuse ved Opførelse af Skorstene, men, hvor ellers en Tilladelse gives, foreslaaes den knyttet til „det Paalæg, uden Erstatning at borttage det Op-førte, saasnart Militair-Etaten fordrer det“, og der anbefales hertil Udstedelsen og Thinglæsningen af et Revers. „Naar oven-nævnte Bestemmelser følges“ — hedder det slutteligt — „maa Corpset ansee sig selv som havns Fæstning tilstrækkelig betrygget imod,

at Terrainet indenfor Demarcationslinien over-fyldes med Bygninger.“ Svaret herpaa er udfærdiget af Directionen for Armeens Mate-riel, underskrevet af daværende Departements-chef, Major C. E. Lundbye, og dateret den 22de Mai 1854 (see Bilag 3). Det billi-ger i alt Væsentligt de udtalte Principer, som det gjentager i en lidt forskjellig Form; det bør ikke tillades at opføre eller indrette nye Baaningshuse, men, hvor Tilladelsen gives, skal den knyttes til det Paalæg, „uden Erstatning at borttage det Opførte, naar det af Mi-litair-Etaten forlanges.“

Berettigelsen af dette System har været Gjenstand for forskjellig Opfattelse. Efter Nøgles Mening indeholdt § 3 b af Pl. 13de October 1824 det eneste lovlige Grundlag for Reversers Udfærdigelse, saaledes at Militair-etaten ikke kunde fordrø optaget i de private Grundeteres Reverser nogen anden Forpligtelse til at nedrive deres Bygninger end den, som grundede sig paa og betingedes af Hensynet til Fæstningens Forsvar. Efter Andres Op-fattelse foreskrev den nævnte Placat derimod kun de Grændser, udover hvilke Demolerings-commissionen ikke maatte lade en Bygnings-tilladelse gaae, men fastsatte Intet om, at en Bygningsstilladelse, naar den meddeektes, skulde udstrækkes til disse Grændser, eller med andre Ord: Placaten paalagde kun Commissionen den Pligt at sørge for, at Bygningerne kunde komme af Veien, naar Fæstningens Forsvar krævede det, men paalagde den ikke den Pligt at lade Bygningerne staae, indtil dette ind-traf, og gav ikke de Private nogen Ret til ved Bygningsstilladelsens Meddelelse at gjøre Fordring herpaa. Meningsforskjellen om dette Spørgsmaal (der ikke vides at have været ind-bragt for Domstolene, idet navnlig Højesterets-dom af 4de April 1854 i den saakaldte Wil-dauiske Sag angik det herfra forskjelligte Spørgs-maal om Overtrædelse af Placatens Bud om forud erhvervet Stadfæstelse af Tegningerne til Bygninger, der agtes opførte) er ogsaa kom-men tilorde i nærværende Udvalg.

Et Mindretal (Bille) hylder den først fremsatte Anskuelse, medens Fleertallet er af den sidst anførte Mening, som det finder støttet bl. A. ved den Betragtning, at, naar Militair-